

מנחות דף לד

עניין: תפילין דרש"י ודר"ת

תיקוני זהר חדש דף קכ ע"א

ובג"ד מחלוקת דאיהו בין חבריא בתפילין ושאר פיקודין בימינא ושמאלא איהו. אבל בעמודא דאמצעיתא לית תמן מחלוקת בגין דאיהו עיקרא דגמרא דאיהו שלימא ומתמן אתקרי יעקב איש תם (ד) איהו ו' ה)

ביאור הגר"א שם

ו עיקרא דגמרא ב' ור"ל מחלוקת שהוא צין רש"י ור"ת בתפילין, הוא צימנא ושמאלא, צימנא הוא דעת רש"י, כסדר, ושמאלא הוא דעת ר"ת, הויות צלמנא כמ"ס צמקונים (א). שהויות צלמנא הוא צמאלא ע"ש, חלל צעד"א אין שם מחלוקת, כי הוא מכריע, והוא מכריע לימין כידוע, והוא כדעת רש"י. וז"ש כאן ואיהו עיקרא

כתר ראש אות יד

יעוד בענין תפילין דרבינו תם. [בשם הגאון ר' ישראל משקלאו תלמיד הגר"א זל"ה בעהמח"ס תקלין חדתי וספר פאת השולחן וז"ל:] ושמעתי מפ"ק הרב הגאון מוהר"ר חיים הרב דוואלאזין זצוק"ל תלמידו, כי פעם אחת שאל לרבינו למה אינו מניח תפילין דרבינו תם? השיבו, ולמה מניח הוא, דהבין משאלתו שמניחם, א"ל, כדי לצאת ידי ספק ב' הדיעות. השיבו, א"כ צריך להניח ס"ד זוגות תפילין, דכ"כ ספיקי שיטות יש, וכך הראהו

שולחן ערוך או"ח סי' לד

ב ^ג ירא שמים יצא ידי שניהם ויעשה שתי זוגות תפילין (ב) ויניח (א) שניהם ^ה ויכוין בהנחתן סמך ברכה ראשונה ואם ^ה ויש אומרים ה שאם ^ה לא יוכל להניחם בבית אחת ^ה יניח של רש"י ויברך עליהם ויהיו עליו בשעת קריאת שמע ותפלה ואחר תפלה יניח של רבינו תם בלא ברכה ויקרא בהם שמע והיה אם שמוע:

ג י לא יעשה כן אלא מי שמוחזק ומפורסם בחסידות: ^(ה)

זוהר פנחס דף רנח ע"א

בראשית וברתא איהי תפלה של יד כה"ה י קשר דיליה ה' עלאה אימא תפלין דרישא על ראש תפארת תפלין דיליה כסדר יוד"ד דליו קדש לי • והיה כי יביאך • שמע והיה אם שמוע • אבל בעלמא דאחי הויות צלמנא דלינון ה' ה' ובג"ד אמר הנביא (ירמיה ט) בואת יתהלל ה'מתהלל ה'שכל וידוע אותי כי אני יוד"ד ובג"ד חוקמה מארי מתניין דלית ברישא אחר לאנחא תרי זוגי תפלי • ודא זכי לתריין פקודין דאוקמה עליהו לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות דלינון י' חכמה ה'

שו"ת מן השמים סי' ג

ג. ועוד שאלתי על סדר פרשיות שבתפילין א, וכך היתה שאלתי: אנא המלך הגדול הגבור והנורא חכם הרזים מגלה נסתרות מגיד נעלמות שומר הברית והחסד, הגדל בא חסדך עמנו היום וצוה למלאכך הקדושים להודיעני את אשר נסתפקנו בסדר פרשיות של תפלין ב) כי יש מהחכמים האומרים הויות באמצע ואם החליף פסולות. ויש מהחכמים האומרים הויות כסדרן ואם החליף פסולות ג), ועתה מלך מלכים צוה למלאכך הקדושים להודיעני הלכה כדברי מי, ודברי מי אתה מחבב ד).

והשיבו: אלו ואלו דברי אלהים חיים, וכמחלוקת למטה כך מחלוקת למעלה. הקב"ה אומר הויות באמצע ה), וכל פמליא של מעלה אומרים הויות כסדרן ו) והוא אשר דיבר ה' בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד, וזה כבודו בהיות פרשת מלכות שמים תחילה.

בן איש חי פרשת וירא

כא ארבע פרשיות יש בתפילין קדש והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע וזה סדר הנחתן לסברת רש"י ז"ל אך לסברת ר"ת ז"ל סדרן קדש והיה כי יביאך והיה אם שמוע שמע והמנהג כסברת רש"י ז"ל וכתב ה"בבש ז"ל דפ"א נפלה בימיה שעל קבר יחזקאל הק"ה ומצאו שם תפילין ישינים מאד והיו כסדר רש"י והנה בתחלה היו חושבין מחלוקת זו כשאר מחלוקת שסברה אחת בטלה אך בא רבינו הארי"ו ז"ל והגיד בקבלה מפי אליהו זכור לטוב ששני הסברות אמת וצריך למעבד תרומיהו ומימות מרעיה ועד הגאונים היו מניחים ב' זוגות וכן איתא בגמרא מקום יש בראש להניח בו ב' זוגות וכו"ז איתא על קצת בני אדם דמניחין ב' זוגות מספק דלא ידעין ברזא דא דתרווייהו אצטריכו על כן יר"ש יעשה ב' זוגות תפילין א' כסברת רש"י וא' כסברת ר"ת ויאחזו שתיהם בידו ויכניסם בזרעו ויקשרם

ערוך השלחן או"ח סי' לד

ט וזה לשון הזוהר שם (פ"ג נח): תפילין דיליה כסדר הו' דאיהו קדש לי והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע, אבל בעלמא דאחי הויות באמצע דאינון ה' ה' וכו', עכ"ל, והאריך בזה ע"ש. ולענ"ד בביאורו, דהנה בסוף פרק ג' דפסחים (ג) אמרו חז"ל שלעתיד לבא יאמרו שם הו' ככתבתו, וזהו דכתיב (זכריה יד ט) 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', מפני שאז יהיה ביטול היצר הרע כדכתיב (ישעיה א ט) 'לא ירעו ולא ישחיתו', וממילא שגם הצורות יכלו כידוע. ולכן עתה 'והיה אם שמוע' האחרונה, דבה כתיב 'השמרו לכם פן יפתה לבבכם וגו' ואבדתם מהרה' וגו', משא"כ לעתיד לבא תהיה שמע האחרונה, שבה כתיב אך אהבת ה', ואין בה עונש. וזהו שאומר הזוהר בפרשת בא: פרשה רביעאה רוא דדינא קשיא, כמבואר למבין, ובפנחס אומר דלעתיד לבא הויות להדרי, כלומר ששני והיה סמוכים זה לזה, משום דבאותיות והיה יש כל שם הו', ולעתיד לבא יהיו זה אצל זה דאינון ה' ה' כלומר הו' הו' דכמו שנכתב כך נקרא. ורמז יש לזה בהשינוי דקדש ושמע, שהם אצל השינוי דשל ראש ויש בהם ביחד י"ג ראשים כמנין אחד כדכתיב 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד'. ונמצא דלפי זה שניהם אמת לפי כוונת התורה, אלא דבזמן הזה יותר נכון כרש"י מפני הטעמים שאמרנו, ולכן אמרה הברייתא שמע והיה [אם] שמע משמאל, דעכשיו יתפרש מקודם שמע ואח"כ והיה אם שמע, ולעתיד לבא יתפרש שמע והיה אם שמע משמאל, כלומר משמאל יהיה שמע ואח"כ והיה אם שמע, והיינו דשמע יהיה בסוף והויות באמצע.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON